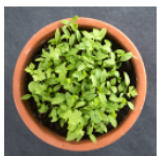

ZNAKOWANIE PRODUKTÓW

jakich błędów się wystrzegać i jak przeciwdziałać nieuczciwej konkurencji w zakresie znakowania produktów?

Fairtrade Forum, 12 października 2018 r.

Nowości w unijnym wykazie nowej żywności

legislacja żywność

Anna Wilińska-Zelek | 07/05/2018

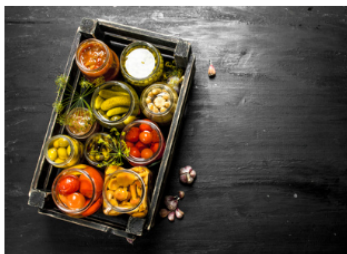
Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2283 w sprawie nowej żywności – jej wprowadzanie na rynek Unii oraz stosowanie w żywności lub na żywności jest możliwe, o ile uzyskano...

[czytaj więcej »](#)

Stosowanie znaku „Produkt polski” dla produktów przetworzonych i nieprzetworzonych

legislacja żywność

Marta Banyk | 15/12/2017

W wyniku wejścia w życie nowelizacji ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w dniu 1 stycz 2017 r. produkty żywnościowe są oznakowane znakiem graficznym „Produkt polski”. Wskazuje on pewne i jednoznaczne informacje zarówno dla produktów nieprzetworzonych, jak i dla produktów przetworzonych

W przypadku produktów nieprzetworzonych (w rozumieniu Rozporządzenia nr 852/2004) – oznaczenie może być stosowane, gdy produkcja podstawowa

„Nowa żywność” na nowych zasadach

legislacja żywność

Magdalena Zielińska | 05/01/2018

Już od 1 stycznia 2018 r. w całej Unii Europejskiej zaczynają obowiązywać nowe zasady dotyczące wprowadzania do obrotu tzw. „nowej żywności”. Z tym dniem wejdzie bowiem w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2283 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie nowej żywności.

Nowa żywność to żywność lub jej składniki, które nie były spożywane w UE na znaczną skalę przed 15 maja 1997 r. To właśnie z tym dniem weszło w życie pierwsze unijne rozporządzenie dotyczące nowej żywności (rozporządzenie nr 258/97). Na mocy wskazanej regulacji za nową żywność uznano nie tylko żywność wytworzoną za pomocą nowych procesów produkcji, a więc dotąd niespotykaną (jak np. drożdże piekarskie poddane promieniowaniu UV w celu zwiększenia zawartości witaminy D), ale również taką, która spożywana była od wieków w innych rejonach świata (jak np. nasiona chia).

Kontrola jakości „Produktu polskiego”

legislacja żywność

Magdalena Zielińska | 02/01/2018

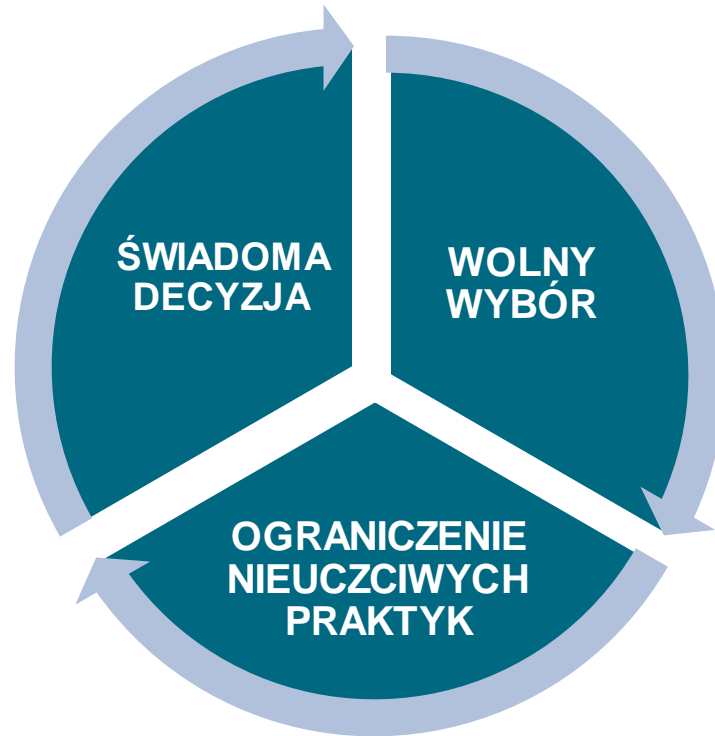
Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu produkty spożywcze oznaczone jako „Produkt polski” w toku ewentualnej kontroli powinni wykazać, że wyroby rzeczywiście zostały wyprodukowane w Polsce, a do ich wytworzenia wykorzystano w odpowiednich proporcjach składniki pochodzące z Polski.

Na co warto zwrócić uwagę?

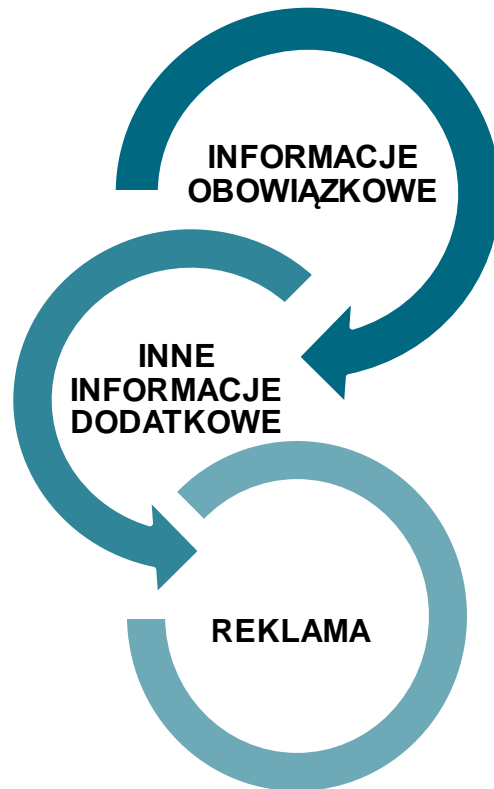
Podmioty zamierzające skorzystać z oznakowania „Produkt polski” nie muszą przechodzić przez procedurę rejestracji czy certyfikacji. Wystarczy, że umieszczą na etykiecie wzór symbolu, o którym mowa w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16

www.iplectual.pl
iplectual@wkb.pl

CEL REGULACJI DOTYCZĄCYCH ZNAKOWANIA PRODUKTÓW

OZNAKOWANIE PRODUKTÓW – KOMUNIKATY ADRESOWANE DO KLIENTÓW

Etykiety

OGÓLNE WYMAGANIA:

1. Nie mogą wprowadzać w błąd
2. Informacje muszą być rzetelne, jasne, pełne, prawdziwe i łatwe do zrozumienia (zasada rzetelnego informowania)
3. Obowiązkowe informacje muszą być łatwo dostępne
4. Muszą być sporządzone w języku polskim

GLUTEN

PEANUTS

TREE NUTS

CELERY

MUSTARD

EGGS

MILK

SESAME

FISH

CRUSTACEANS

MOLLUSCS

SOYA

SULPHITES

LUPIN

Nutrition Facts

Serving Size 1/4 cup (40g/about 5 figs)
Servings Per Container About 5

Amount Per Serving

Calories 110 Calories from Fat 0

% Daily Value*

Total Fat 0g **0%**

Saturated Fat 0g **0%**

Trans Fat 0g

Cholesterol 0mg **0%**

Sodium 0mg **0%**

Potassium 240mg **7%**

Total Carbohydrate 26g **9%**

Dietary Fiber 5g **20%**

Sugars 20g

Protein 1g

Vitamin A 0% • Vitamin C 0%

Calcium 6% • Iron 6%

Vitamin B6 6% • Magnesium 6%

Copper 8%

* Percent Daily Values are based on a 2,000 calorie diet. Your daily values may be higher or lower depending on your calorie needs.

INGREDIENTS: DRIED FIGS WITH POTASSIUM SORBATE ADDED AS A PRESERVATIVE.

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE NA TEMAT ŻYWNOSCI

- **nazwa żywności** (nie może być zastąpiona nazwą chronioną jako własność intelektualna, nazwą marki lub nazwą wymyśloną)
- **wykaz składników** (nieobligatoryjne w przypadku: świeżych owoców i warzyw; wody gazowanej nasyconej dwutlenkiem węgla; octu uzyskanego z jednego podstawowego produktu metodą fermentacyjną; sera, masła czy mleka, do których nie zostały dodane składniki inne niż przetwory mleczne, enzymy spożywcze i kultury drobnoustrojów niezbędne do ich produkcji)
- **wszelkie składniki lub substancje pomocnicze, powodujące alergie lub reakcje nietolerancji** (m.in. zboże zawierające gluten, skorupiaki, jaja, ryby, orzechy, soja, mleko, seler, gorczyca, nasiona sezamu, łubin, mięczaki)
- **ilość określonych składników lub kategorii składników**
- **ilość netto żywności**
- **data minimalnej trwałości (termin przydatności)**

art. 4, art. 9, art. 17, art. 19 rozporządzenia nr 1169/2011
załącznik nr 2 do rozporządzenia nr 1169/2011

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE NA TEMAT ŻYWNOŚCI

- **specjalne warunki przechowywania lub specjalne warunki użycia**
- **dane podmiotu odpowiedzialnego za przekazywanie informacji na temat żywności** (jest nim podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii – importer danego środka na rynek Unii)
- **kraj lub miejsce pochodzenia** (obowiązkowe, w przypadku gdy zaniechanie ich wskazania mogłoby wprowadzać w błąd konsumenta co do rzeczywistego kraju lub miejsca pochodzenia środka spożywczego)
- **instrukcja użycia** (gdy w razie braku takiej instrukcji odpowiednie użycie danego środka spożywczego byłoby utrudnione)
- **rzeczywista zawartość objętościowa alkoholu** (w odniesieniu do napojów o zawartości alkoholu większej niż 1,2%)
- **informacja o wartości odżywczej** (wartość energetyczna, ilość tłuszczu, kwasów tłuszczowych nasyconych, węglowodanów, cukrów, białka oraz soli)

art. 4, art. 9, art. 26 rozporządzenia nr 1169/2011

Obowiązkowe informacje na etykietach – przykład chia

Nowa żywność, na którą wydano zezwolenie	Warunki stosowania nowej żywności		Dodatkowe szczególne wymogi dotyczące etykietowania	Inne wymogi																
Nasiona szalwii hiszpańskiej (<i>Salvia hispanica</i>)	Określona kategoria żywności	Maksymalne poziomy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowa żywność jest oznaczana na etykiecie zawierających ją środków spożywczych jako „nasiona szalwii hiszpańskiej (<i>Salvia hispanica</i>)”. 2. Na opakowanych nasionach szalwii hiszpańskiej (<i>Salvia hispanica</i>) zamieszcza się dodatkową etykietę, aby poinformować konsumentów, że dzienne spożycie wynosi nie więcej niż 15 g. 																	
	Produkty piekarskie	5 % (całych lub zmielonych nasion szalwii hiszpańskiej)																		
	Wyroby piekarskie	10 % całych nasion szalwii hiszpańskiej																		
	Śniadaniowe przetwory zbożowe	10 % całych nasion szalwii hiszpańskiej																		
	Mieszanki owoców, orzechów i nasion	10 % całych nasion szalwii hiszpańskiej																		
	Soki owocowe i napoje na bazie mieszanki owocowo-warzywnych	Dodatek całych, zmiądzonych lub zmielonych nasion szalwii hiszpańskiej: 15 g/dzień																		
	Opakowane nasiona szalwii hiszpańskiej	15 g/dzień całych nasion szalwii hiszpańskiej																		
	Owocowe produkty do smarowania	1 % całych nasion szalwii hiszpańskiej																		
	Jogurty	1,3 g całych nasion szalwii hiszpańskiej na 100 g jogurtu lub 4,3 g całych nasion szalwii hiszpańskiej na 330 g jogurtu (porcja)																		
	Sterylizowane posiłki gotowe do spożycia na bazie ziaren zbóż, ziaren zbóż rzekomych lub nasion roślin strączkowych	5 % całych nasion szalwii hiszpańskiej																		

30.12.2017

Nieprawidłowe oznakowanie - chia

Na opakowanych nasionach szalwii hiszpańskiej (*Salvia hispanica*) zamieszcza się dodatkową etykietę, aby poinformować konsumentów, że dzienne spożycie wynosi nie więcej niż 15 g.

Ochrona terminów mleczarskich

„Mleko” oraz nazwy, które zastrzeżono dla przetworów mlecznych, zasadniczo nie mogą być stosowane w odniesieniu do wyrobów wyłącznie roślinnego pochodzenia.

Produkty roślinne mogą być jednak objęte wyjątkiem wyłączającym zakaz stosowania terminów mleczarskich w odniesieniu do produktów roślinnych tradycyjnie określanych takimi terminami.

Produkty objęte wyłączeniem

Produkty objęte wyłączeniem z zakresu ograniczeń wobec stosowania terminologii mleczarskiej zostały wyszczególnione w

Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2010 r. nr 2010/791/UE. **Obecnie lista ta wymienia tylko jedną nazwę produktu w języku polskim – ser jabłeczny, ale na Słowacji jest dostępne np. Arašidové maslo.**

Coconut milk

„Cream ...” lub „Milk ...”

wyrazy stosowane do określania napojów alkoholowych niezawierających mleka lub innych przetworów mlecznych ani produktów imitujących mleko lub przetwory mleczne (np. cream sherry, milk sherry)

Cream soda

Cream filled biscuits (np. custard cream, bourbon cream, raspberry cream biscuits, strawberry cream, itd.)

Cream filled sweets or chocolates (np. peppermint cream, raspberry cream, crème egg)

Cream crackers

Salad cream

Creamed coconut i inne podobne produkty owocowe, orzechowe i warzywne, w których przypadku wyraz „creamed” określa charakterystyczną strukturę produktu Cream of tartar Cream or creamed soups (np. cream of tomato soup, cream of celery, cream of chicken itd.)

Horseradish cream

Ice-cream

Jelly cream

Table cream

Cocoa butter

Shea butter

Nut butters (np. peanut butter)

Butter beans

Butter puffs

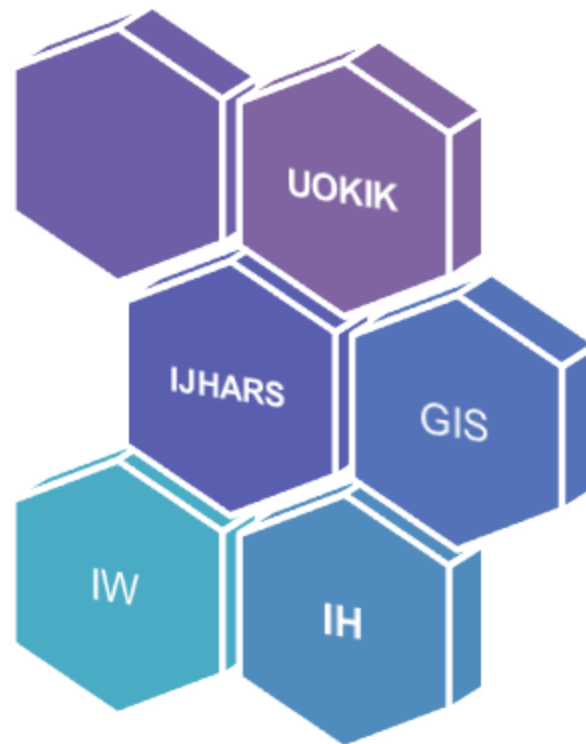
Fruit cheese (np. lemon cheese, Damson cheese)

Niewłaściwe znakowanie produktów = liczne problemy

1. Akty normatywne związane z obrotem gospodarczym:

- Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów*;
- Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o *przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym*;
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o *zwalczaniu nieuczciwej konkurencji*.

2. Szczególne akty normatywne.

KTO ODPOWIADA ZA OZNAKOWANIE?

Prezes UOKIK – Decyzja z dnia 25 czerwca 2014 r., znak sprawy: DIH-1/49/2014:

*Okoliczność, że nieprawidłowości powstały u producenta – wbrew temu co sądzi strona w uzasadnieniu odwołania - nie jest wystarczającą przesłanką zwalniającą z odpowiedzialności kolejne **podmioty zajmujące się dystrybucją niewłaściwej jakości artykułów rolno-spożywczych, w tym sprzedawcę detalicznego**. Wskazać należy, że **obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymogami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej, w tym oznakowania, sposzczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, także na etapie handlu detalicznego** co wynika z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002. Ma to służyć wyeliminowaniu ewentualnych nieprawidłowości w dalszych ogniwach obrotu gdyby te powstały na wcześniejszym etapie obrotu (w tym na etapie produkcji).*

Por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 września 2010 r. (sygn. VI SA/Wa 1044/10); wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie C-315/05; rozporządzenie nr 1169/2011 – ma zastosowanie do podmiotów działających na rynku spożywczym **na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego**, na których ich działania dotychczas przekazywania konsumentom informacji na temat żywności; decyzja Prezesa UOKIK z dnia 18 stycznia 2016 r., DIH-023087(6)/15/Agł.

Por. art. 8 rozporządzenia 1169/2011

„EKO”

WAŻNE!

*„Jeżeli producent danego produktu spożywczego zamierza wyróżnić swój produkt poprzez podanie jego szczególnych cech lub właściwości, czy też sposobu produkcji wyróżniających go od produktów tego samego rodzaju, to powinien przy oznaczaniu tej cechy lub właściwości **podawać ją na tyle dokładnie i precyzyjnie, aby nie budzić u konsumentów nadmiernych i nieuzasadnionych oczekiwań i wyobrażeń odnośnie do tego produktu, które nie korespondują z rzeczywistym stanem rzeczy lub też są, czy też mogą być kwalifikowane jako przejaw nieuczciwych praktyk w handlu żywnością**”.*

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt II GSK380/12

„EKO”

Zarzut: wprowadzanie do obrotu towarów (warzyw) oznakowanych jako „eko” pomimo braku certyfikatu, który uprawniałby stronę do znakowania produktów jako ekologiczne

Organ kontroli: WIJHARS, GIJHARS

Sankcja: kara pieniężna w wysokości **20.000 zł**

Wyrok NSA z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt: II GSK 2855/4:

warunkiem oznaczenia towaru za pomocą terminu **"eko"** jest spełnienie wymogu uzyskania tego produktu w wyniku **„ekologicznej metody produkcji”**.

art. 4 rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) Nr 2092/91 (Dz. Urz. UE Seria L, Nr 189, str. 1) oraz ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 149), ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym

„EKO”

Zarzut: wprowadzanie do obrotu towarów (warzyw) oznakowanych jako „eko” pomimo braku certyfikatu, który uprawniałby stronę do znakowania produktów jako ekologiczne

Organ kontroli: WIJHARS, GIJHARS

Sankcja: kara pieniężna w wysokości **9.000 zł**

Wyrok WSA z dnia 17 kwietnia 2015 r., sygn. akt: VI SA/Wa 3064/14:

warunkiem oznaczenia towaru za pomocą terminu **„eko”** jest spełnienie wymogu uzyskania tego produktu w wyniku **„ekologicznej metody produkcji”**.

art. 4 rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) Nr 2092/91 (Dz. Urz. UE Seria L, Nr 189, str. 1) oraz ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 149), ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym

„BIO”

produkty rolne i używany do ich oznakowania termin "bio", są produkowane w mniejszym lub większym stopniu ze składników pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, co oznacza, że **samo pochodzenie składnika nie wskazuje w sposób niedwuznaczny na nieekologiczną produkcję produktu**, a wręcz przeciwnie jego oznaczenie zwrotem "bio" może sugerować nabywcom ekologiczną metodę produkcji. Kontekst użycia tego terminu w takim przypadku nie pozwala na jednoznaczne i w sposób oczywisty wykluczenie, że produkt ten nie jest wyprodukowany z zachowaniem reguł rozporządzenia z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 2092/91

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie z 11 lipca 2017 r., sygn. akt II GSK 2934/15

wielkość obrotów uzyskanych przez stronę w 2013r. wyniosła 228.025.184,66 zł. Łączna wielkość zakwestionowanych partii artykułów wynosiła 97.163 szt, a jej wartość brutto wynosiła 1.561.177,11 zł, co oznacza, że 200 % korzyści majątkowej uzyskanej za wprowadzenie do obrotu kwestionowanych produktów stanowi kwotę 3.122.354,22 zł, która w tym przypadku jest górną granicą kary pieniężnej, jaką organ kontrolny może zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2009r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. nr 116, poz. 975), zwanej ustawą o rolnictwie ekologicznym, wymierzyć podmiotowi, który dopuścił się stwierdzonych nieprawidłowości. Wobec tego wymierzona przez organ I instancji kara pieniężna w **wysokości 6.000,00 zł**, stanowi – jak wywodził organ odwoławczy - 0,38 % korzyści majątkowej uzyskanej za wprowadzenie do obrotu kwestionowanych produktów oraz 0,19 % kary maksymalnej, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy o rolnictwie ekologicznym

Nieuczciwa konkurencja (art. 3 u.z.n.k.)

działanie
sprzeczne
z prawem

działanie
sprzeczne
z dobrymi
obyczajami

zagroza lub
narusza interes
innego
przedsiębiorcy

zagroza lub
narusza interes
klienta

Nieuczciwa konkurencja – przykłady

wprowadzające w błąd
oznaczenie
przedsiębiorstwa

fałszywe lub oszukańcze
oznaczenie pochodzenia
geograficznego towarów
albo usług

wprowadzające w błąd
oznaczenie towarów
lub usług

naśladownictwo
produktów

Roszczenia przysługujące pokrzywdzonemu przedsiębiorcy

Zaniechanie niedozwolonych działań

Usunięcie skutków niedozwolonych działań

Złożenie jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie

Naprawienie wyrządzonej szkody, na zasadach ogólnych

Wydanie bezpodstawnie uzyskanych korzyści, na zasadach ogólnych

Zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej lub ochronę dziedzictwa narodowego

Możliwości działania

Współpraca z
Klientami

Monitoring sieci,
prasy, reklam, baz
UPRP

Zawiadamianie
właściwych instytucji
o obserwowanych
naruszeniach

Próby polubownego
zakończenia sporu

Formułowanie
roszczeń na drodze
sądowej

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Anna Wilińska-Zelek
adwokat

Anna.Wilinska@wkb.pl
+48 22 201 00 00 t
+48 61 855 32 20

WKB Wierciński, Kwieciński, Baehr sp.k.

ul. Polna 11	ul. Paderewskiego 7
00-633 Warszawa	61-770 Poznań
Tel. +48 22 201 00 00	Tel: +48 61 855 32 20

biuro@wkb.pl
www.wkb.pl